

DIPLOMAȚIA – STRUCTURA ISTORICĂ ȘI ACTIVITATE

Catherine PĂVĂLOIU

Diplomacy is the art and practice of conducting negotiations between representatives of groups or states. It usually refers to international diplomacy, the conduct of international relations through the intercession of professional diplomats with regard to issues of peace-making, trade, war, military economics and culture. International treaties are usually negotiated by diplomats prior to endorsement by national politicians.

Diplomația joacă un rol important în lume și este o deschidere către viitor pentru acest domeniu, astfel plasându-se pe o analiză mai mult cu caracter teoretic.

Din punct de vedere istoric diplomația a fost folosită încă din antichitate, dar și în prezent pe multiple planuri, deoarece lumea în care trăim ar fi mult mai ostilă și ar favoriza conflicte violente la adresa umanității. Odată cu scurgerea timpului s-au căutat noi modalități de blocare a escaladării conflictelor și de ținere sub control a violenței, prin stabilirea de comun acord cu autoritățile statale.

Totuși, se pot desprinde multe învățăminte dintre modalitățile prin care aceste obiective au fost realizate în trecut, în special prin exercițiul eficient al negocierii, care a făcut ca problemele să fie gestionate înainte ca acestea să se agraveze sau să se transforme în conflicte violente. Condițiile și caracteristicile acestei activități diferă, de la caz la caz, care acoperă toate tipurile de conflicte și unde ar putea fi utilizată diplomația zilelor noastre, în funcție de situația expusă.

Diplomația prin activitatea de influențare a deciziilor și a comportamentului guvernelor străine, și a oamenilor prin dialog, negociere și alte măsuri, neimplicând actele de violență de orice fel, poate fi o deschidere către reglementarea relațiilor dintre state, guverne etc. Din punct de vedere istoric, diplomația a însemnat conducerea relațiilor (bilaterale sau multilaterale) dintre state suverane de-a lungul istoriei.

Până în secolul al XX-lea, practica diplomatică, ce-și avea începutul în Europa, a fost adoptată de întreaga lume și termenul de “diplomație” este susținut astăzi, prin numeroase concepte fundamentale, cum ar fi: summituri, conferințe internaționale, diplomația parlamentară, activitățile internaționale ale entităților supranaționale și subnaționale, diplomația neoficială a elementelor nonguvernamentale, precum și munca numeroșilor angajați civili internaționali¹.

Termenul de „diplomație”, din punct de vedere etimologic, provine din grecescul „diplo” ce reprezenta un act care certifica completarea unor studii sau a unor cursuri speciale, documente încredințate solilor, ca semn al împuternicirii lor. În zilele Imperiului Roman, același cuvânt de proveniență grecească era folosit pentru a descrie documentele oficiale de călătorie, cum ar fi pașaportul sau diferitele sigilii de trecere de-a lungul imperiului ce erau emise, de obicei, pe două tăblițe de metal.²

În timp, *diplomația* a devenit identificabil cu relațiile internaționale. În secolul al XVIII-lea, termenul de origine franceză “*diplomat*”, se referă deja pentru prima dată la o anumită persoană autorizată să negocieze în numele unui stat.

În dicționarele anglo-saxone (*Oxford English Dictionary* și *Webster-Merriam*), conceptul de “diplomacy” este mai exhaustiv explicat, incluzându-se unele elemente noi, cum ar fi „abilități diplomatice” sau „arta diplomatică”³.

Este, de asemenea, demn de menționat faptul că definirea conceptului de *diplomație* sau *diplomatic* în legătura cu relațiile internaționale este întâlnit, încă din anul 1798, odată cu apariția “*Dictionnaire de L'Académie française*”⁴ făcând referire la “știința raporturilor externe”, “interese de putere” etc.

O comparație se poate face pornind de la termenul “diplomație” din limba franceză ce îl definește ca fiind un raport de putere, de forță, o negociere de pe poziții antitetice cu termenul din limba engleză ce îl definește mai mult ca o politică de negociere, ca un cadru al discuțiilor, destul de rar de pe poziții de putere, mai degrabă ca doi interlocutori suverani, o negociere cu tentă de complementaritate.

Totodată, termenul în engleză arată o anumită evoluție lingvistică de la “știința diplomelor, manuscriselor și a actelor oficiale” prin “actele internaționale” la finalul “relații internaționale sau a afacerilor publice”.

De asemenea, *Dicționarul Explicativ al Limbii Române* definește astfel termenul diplomație: “o activitate desfășurată de un stat prin reprezentanții săi diplomați, în scopul realizării politicii externe preconizate; comportare șireată, abilă, subtilă”⁵ pentru asigurarea relațiilor internaționale.

---

¹ Sir Harold Nicolson, *Diplomacy*, p. 50.

² Sergiu T. Medar, *Diplomația apărării*, Editura CTEA, București, 2006, p. 3.

³ Oxford English Dictionary, online edition, la www.oed.com

⁴ *Dictionnaires d'autrefois, French dictionaries of the 17th, 18th, 19th and 20th centuries*, proiect al Universității din Chicago, la <http://www.lib.uchicago.edu/efts/ARTFL/projects/dicos/>

⁵ *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998, apud www.vocabular.ro

Mai mult “diplomația reprezintă software-ul pentru politica de securitate națională; armata asigură hardware-ul. Niciuna nu poate să constituie singură computerul”.⁶

Totodată, Micul Dicționar Diplomatic Român definește conceptual ca fiind “activitatea oficială a organelor de stat pentru relații externe și, în primul rând a diplomaților, desfășurată prin tratative, corespondență și alte mijloace pașnice pentru apărarea drepturilor sau intereselor statului respective în străinătate. Este cel mai însemnat mijloc de realizare a politicii externe a statelor”.⁷

Este evident faptul că diplomația este o activitate care servește și asigură buna funcționare a relațiilor între state, fiind menită să creeze cele mai bune condiții pentru ca aceste raporturi să se desfășoare normal și nu trebuie a fi percepută greșit. Însă unii autori consideră că diplomația se ocupă și de raporturile ostile ale statelor, însă, în definirea diplomației trebuie pornit de la caracterul pașnic al acțiunii.

Rolul relațiilor externe este urmărirea îndeplinirii intereselor unui stat, derivate din datele geografice, istorice și economice, dar și din distribuția puterii internaționale. Apărarea independenței naționale, securitatea și integritatea teritorială, politică, economică și morală sunt văzute ca obligațiile principale ale unei țări, urmate de păstrarea unei libertăți deschise de acțiune pentru interesul statului și al cetățenilor lui. Liderii politici ai statelor suverane sunt cei care aplică politica externă spre a obține ceea ce ei percep a fi în interesul național, ajustând politicile naționale pentru a modifica condițiile externe și tehnologia.⁸

O abordare teoretică a diplomației se face prin activitatea socială ca sistem. De asemenea, diplomația este menită întotdeauna cu “aceleași scopuri în maniere adaptate strategiei de securitate națională a fiecărui stat”.⁹ Astfel orice activitate diplomatică planificată trebuie să aibă o justificare sau o argumentare logică rațională, atunci când se trece la desfășurarea ei. Ea trebuie să fie rezultatul unei reflecții prealabile. Activitatea diplomatică nu poate fi condusă de pasiuni sau de curiozități, ci doar de o temeinică pregătire profesională și teoretico-științifică.

Etaple afirmării activității diplomatice, ca sistem, sunt dominate de personalități din domeniul diplomației și de ideile lor ce s-au impus. Pe parcursul anilor s-au constituit diverse „teorii” și „sisteme diplomatice”, care au revoluționat relațiile internaționale. Dezvoltarea sistemului diplomatic are o semnificație importantă ce se poate constitui din elementele importante de bază ale activității diplomatice:

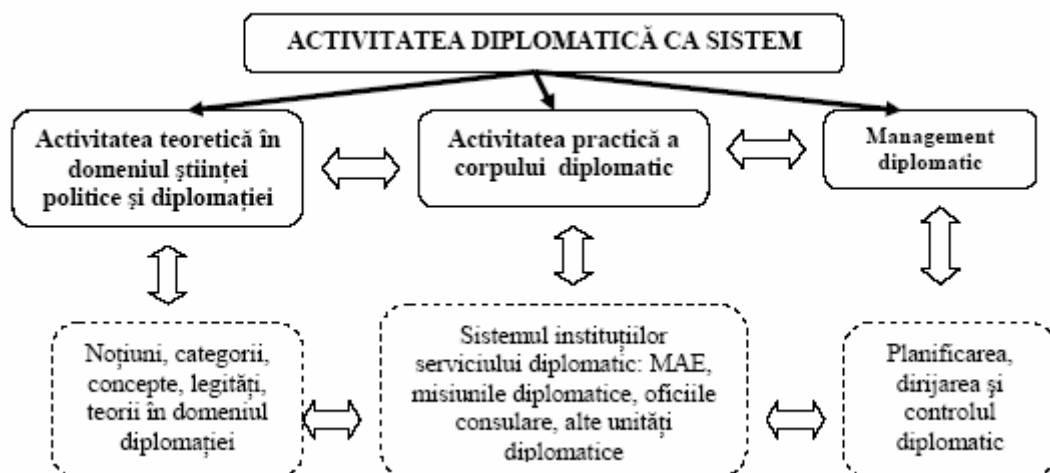
---

⁶ *Dicționar de termeni diplomatici*, Universitatea Națională de Apărare SUA; Sergiu T. Medar, *op.cit.*, p. 3.

⁷ C. Alexandrescu, O. Bărbulescu, N. Fotino, A. Iosipescu, *Mic dicționar diplomatic român*, Editura Politică, București, 1967.

⁸ David Hoffman, *Beyond Public Diplomacy*, în *Washington Quarterly*, vol.25, nr.2, spring 2002, pp.101-114 – www.jstor.org

⁹ *Defence Diplomacy in Central and Eastern Europe: Challenges to Comparative Public Policy*, workshop, International Institute for Strategic Studies, Londra, 4-5 decembrie 2000.

Activitatea diplomatică posibilă ca sistem

Din punct de vedere teoretic diplomația, ca știință, în numeroase studii de specialitate, evidențiază realitatea ca sistem normativ care compune domenii de referință, cum ar fi:

- *diplomația apărării* – este un concept politico-militar care cuprinde toate componentele sistemului de securitate națională și modul în care acestea se reflectă sau sunt interpretate în relațiile internaționale;
- *diplomația militară* – este o componentă a diplomației apărării care se referă numai la fenomenul militar și parțial politico-militar.

Diplomația este „cel mai bun mijloc pe care civilizația a fost capabilă să-l inventeze pentru a veghea ca relațiile internaționale să nu fie guvernate numai de forță”¹⁰. Bineînțeles componenta de bază a diplomației este aceea de a păstra relații de cooperare între state, dar și rolul apărării securității țării, a unei națiuni, a individului. Diplomatul francez François Callières, ambasador al lui Ludovic al XIV-lea în câteva țări europene și participând la unele negocieri soldate cu succes, a publicat, în anul 1716, un studiu fundamental, intitulat „Despre modalitățile de a negocia cu suveranii” (De Callières, François. „De la manière de negocier avec les souverains”). Cartea acestuia nu și-a pierdut actualitatea nici astăzi, fiind un manual obligatoriu în școlile occidentale și orientale de diplomație. În studiile sale, diplomatul francez a respins minciuna ca procedeu de desfășurare a negocierilor, relevând că minciuna, în realitate, este un indiciu al minții limitate a celui care negociază.

Ilustrul diplomat francez Jules Cambon nu a dat o definiție exactă diplomației, dar în comentariile sale consideră că aceasta este arta desfășurării tratatelor, încheierii acordurilor, identificării unor formule care ar exclude forța ca argument în comunicarea dintre popoare¹¹.

¹⁰ Ioan Gâf-Deac, Ioan I. Gâf-Deac, *Managementul activităților diplomatice*, București, Editura Economică, 2001, p. 19.

¹¹ Jules Cambon, *Diplomat - M.*, 1946, p. 18.

Renumitul diplomației mondiale, britanicul Sir Harold Nicholson, de asemenea, nu riscă să opereze cu definiții personale, rezumându-se la cele oferite în dicționarele timpului său, în special de *Oxford English Dictionary*: „Diplomația este managementul relațiilor internaționale prin negociere; metoda prin care aceste relații sunt armonizate de către ambasadori și agenți diplomatici; ocupația sau arta diplomatică”¹².

Este important să ținem cont de aceste nuanțe ale definițiilor pentru care se solicită efort de a înțelege diplomația în toată complexitatea și fascinația sa. Totodată, putem menționa formula „de compromis” propusă de Charles de Martens (1868): „Diplomația este știința sau arta negocierilor”¹³.

Conceptul de diplomație a fost preluat de toate țările axându-se pe aceleași scopuri a politici externe adaptate la strategia de securitate națională a fiecărui stat în parte. Spre exemplu, în Marea Britanie, diplomația militară are rolul de a asigura securitatea teritoriului și a teritoriilor de peste mări, acordarea sprijinului necesar intereselor a acestei țări, desfășurarea de operații umanitare și în sprijinul păcii, participarea la conflictele regionale, în afara și interiorul NATO, și în îndeplinirea obligațiilor conform art. 5 din Tratatul de la Washington privind atacul asupra unui stat membru NATO.¹⁴

În SUA, diplomația militară pentru apărare este axat pe activitățile pe care Pentagonul le desfășoară cu diferite state ale lumii. Pentru SUA, strategia de angajare a securității este axată pe extinderea cooperării și consolidării democrației în diverse state, dar și pe prosperitatea în anumite regiuni. Congresul SUA urmărește finanțarea programului de educație și de instruire militară prin care tinerii ofițeri și civili din alte state beneficiază de studii ce intenționează să promoveze ulterior în funcțiile de decizie pentru a asigura procesul de dezvoltare a interoperabilității cu armata SUA. De asemenea, finanțarea este îndreptată și către programul de vânzări de echipamente militare și pentru realizarea unor exerciții comune ce au ca scop reducerea amenințării nucleare, exerciții în cadrul Parteneriatului pentru Pace (majoritatea fiind finanțare integrală sau parțială de către SUA). Scopul acestor finanțări sunt create pentru realizarea unui climat de încredere între state și implicit stabilizarea anumitor regiuni.

Germania și Canada vizează și dezvoltă un climat de încredere în forțele armate cu statele partenere, și nu numai atât din punct de vedere militar, democratic, cât și cel politico-socio-economic.

În România, diplomația este într-o continuă schimbare. Din punct de vedere al diplomației s-au derulat și se derulează și, în prezent, o largă gamă de activități care au scopul de pregătire la nivel național și internațional a

---

¹² Bull. Hedley, *Societatea anarhică. Un studiu asupra ordinii în politica mondială*. Editura Știința, Chișinău, 1998, p. 153.

¹³ Apud. Sergiu T. Medar, *Diplomația apărării*, Editura CTEA, București, 2006, p. 3.

¹⁴ Sergiu T. Medar, *Diplomația apărării*, Editura CTEA, București, 2006, pp. 4-5.

cadrelor militare și a civililor pentru îndeplinirea obiectivelor de tip militar, și nu numai. Participarea țării noastre la dezvoltarea principiilor democratice prin organizarea unor activități educaționale, părtaș la misiuni în sprijinul păcii oferă o caracteristică de bază a proceselor de progres prin cooperare, creșterea stabilității, încredere cu alte state. Eficiența de care a dat dovadă țara noastră în îndeplinirea misiunilor prin intermediul reprezentanților diplomați au reușit să câștige încrederea altor state și să dezvolte relații politico-economico-militare cu alte țări.¹⁵

În literatura de specialitate sunt specificate cele mai importante funcții ale diplomației:

1. negocierea – ceea ce înseamnă, în sens larg, discuții desemnate să identifice interesele comune și zonele de conflict dintre părți;
2. reprezentarea intereselor unui stat de a identifica scopuri și obiective politice constituie sarcina ministrului de externe;
3. administrarea relațiilor curente;
4. stabilirea și reînnoirea regulilor și a procedurilor care reglementează sistemul internațional.¹⁶

Astfel, diplomația este vehiculul care face ca dreptul internațional și organizațiile internaționale să devină operaționale în funcție de stabilirea relațiilor diplomatice între două sau mai multe state. Aceste relații diplomatice se pot derula și de pe teritoriul unei țări cu care statele derulează relații diplomatice prin misiuni diplomatice.

Viziunile noastre sunt completate în acest preliminarium cu cele mai recente definiții asupra conceptului de diplomație.

Din punct de vedere militar diplomația are rolul și funcții extinse ce se întrepătrund în multe domenii cu funcțiile diplomației:

- identificarea căilor și mijloacelor pentru prevenirea crizelor, a conflictelor, monitorizarea acestora și, după caz, managementul lor;
- participarea la negocierile diplomatice pentru prevenirea crizelor, a conflictelor ca și la celelalte negocieri până la finalizarea deplină a situației pre și post conflictuale;
- promovarea măsurilor pentru controlul armamentelor;
- promovarea și implementarea măsurilor pentru controlul exporturilor de armamente și tehnologii;
- promovarea și implementarea măsurilor de creștere a încrederii între state, armate ca și între state și organizații și organisme internaționale;
- dezvoltarea de programe de cooperare în domeniul educației și pregătirii civililor și militarilor;

---

¹⁵ Sergiu T. Medar, *op.cit.*, pp. 5-12.

¹⁶ Evans Graham, Newnham Jeffrey, *Dicționar de Relații Internaționale*, București, Editura Universal Dalsi, 2001, pp. 139-140.

- folosirea eficientă a conceptului de descurajare;
- dezvoltarea oricăror altor căi, inclusive militare, de detensionare și de consolidare a unui climat de pace și încredere între state;¹⁷
- asigurarea activităților de derulare a controlului armamentelor;
- prevenirea proliferării armelor convenționale, a armelor de nimicire în masă, a tehnologiilor nucleare și a tehnologiilor duale;
- prevenirea surprizelor diplomatice, economice, tehnologice, militare;
- de a preveni și a reduce riscul de izbucnire a conflictelor;
- de a impune, menține și consolida pacea;
- asigură aplicarea principiilor dreptului internațional și umanitar în toate acțiunile politico-economico-militare.¹⁸

Purtătorul de cuvânt al diplomației Mircea Malița, conturează tipologia definițiilor diplomației după cum urmează:

- a) diplomația ca știință;
- b) diplomația ca activitate practică;
- c) diplomația ca artă;
- d) diplomația ca management al relațiilor internaționale, inclusiv al administrării intereselor naționale;
- e) diplomația în sens de carieră sau profesie de diplomat;
- f) diplomația ca formă de activitate a subiecților de drept internațional pentru realizarea politicii externe etc.

În literatura de specialitate putem găsi mai multe definiții ample ale conceptului de diplomație¹⁹. De asemenea, specialistul consideră diplomația ca fiind “știința raporturilor și intereselor dintre state sau arta de a concilia interesele popoarelor între ele”²⁰ la nivel politic, economic, social, militar etc. Astfel, diplomația ca știință suferă în continuare de nevoia de sistematizare în funcție de tipologia relațiilor.

În cadrul diplomației, diplomația apărării ocupă un loc aparte în desfășurarea activităților militare.

¹⁷ Sergiu T. Medar, *op.cit.*, p. 13.

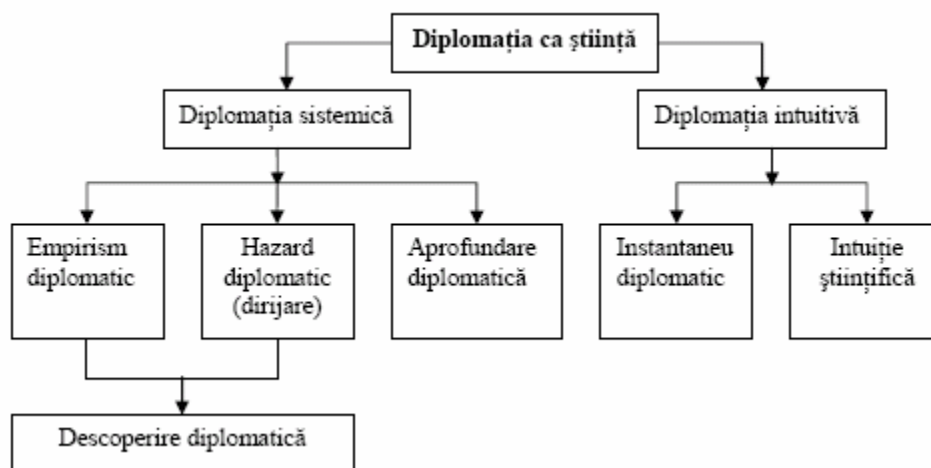
¹⁸ *Ibidem*, p. 15.

¹⁹ Gâf-Deac Ioan, Gâf-Deac Ioan I., *Managementul activităților diplomatice*, București, Editura Economică, 2001, pp.17-20; Ion M. Anghel, *Drept Diplomatic și consular*, București, Editura Lumina Lex, 1996; Arhiliuc Victoria, *Diplomația preventivă și securitatea colectivă a statelor*, Ch. Tipografia „Reclama”, 1999; A. Bonciog, *Drept diplomatic*, Editura Fundației „România de mâine”, București, 2000; A. Burian, *Introducere în practica diplomatică și procedura internațională*, Ch. Cartier, 2000; idem, *Drept diplomatic și consular*, ed. a 2-a, revăzută și adăugită, Ch. „Cuant”, 2003; idem, *Regimul de drept al activității diplomatice*, ed. a 2-a, Ch. CEP USM, 2005; Gh. Iacob, *Diplomație*, Editura Fundației „Axis”, Iași, 2005; Andrei Sida, *Drept Diplomatic și consular*, Editura „Augusta”, Timișoara, 1997; Mircea Malița, *Diplomația*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968 etc.

²⁰ Mircea Malița, *Diplomația*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968.

Din punct de vedere militar activitatea sa trebuie să nu poarte un caracter superficial. Considerentul cel mai important al diplomației se bazează pe luarea în considerare și examinare globală a tuturor factorilor ce țin de o problemă sau alta, axându-se pe tabloul real al situației la zi. Astfel, diplomatul trebuie să elaboreze concluzii referitoare la posibila evoluție a evenimentelor în viitor și să dea recomandări guvernului, ministerului de externe etc.

Interacțiunea dintre diversele semnificații ale conceptului de diplomație este ilustrată în figura următoare:

Diplomația ca știință²¹

Totodată, diplomația include toate manifestările de acțiuni ale diplomaților pe arena internațională și exprimă o opțiune de creație. Prin *serviciu diplomatic* al României se înțelege activitatea instituțiilor diplomatice și consulare în ansamblul lor și a personalului angajat în aceste instituții, abilitate să promoveze politica externă a țării inclusiv relațiile ei economice externe și raporturile cu statele lumii și organisme internaționale atât în cadrul frontierelor naționale, cât și în afara lor.

Prin urmare, avem de a face cu mai multe tipuri de activități practice în domeniul diplomației. O reevaluare sintetică a formelor, mijloacelor și metodelor de activitate diplomatică ne permite o clasificare a tipurilor și a funcțiilor de activități diplomatice.

Diplomația include atât conceperea politicii externe a unui stat, cât și punerea ei în practică de către diplomați. În fapt, rolul activității practice a corpului diplomatic cuprinde elementele caracteristice importante ale diplomației expuse în figura precedentă având drept bază a politicii externe comunicarea. Hedley Burn considera că “punerea în practică a politicii

²¹ Ioan Gâf-Deac, Ioan I. Gâf-Deac, *Managementul activităților diplomatice*, Editura Economică, București, 2001, p.119.

externe include comunicarea celorlalte guverne și popoare a liniei de politică externă pentru care s-a optat, încercări de a explica și justifica această politică”.²² De altfel, activitățile diplomatice sunt bilaterale sau multilaterale. Diplomația multilaterală autentică este coordonarea relațiilor dintre trei sau mai multe state, în vederea rezolvării colective a unei probleme, așa cum se procedează, de exemplu, în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite.

Funcțiile activității corpului diplomatic pot fi următoarele:

- a) funcția elementară a diplomaților este de a fi mesager;
- b) negocierea acordurilor;
- c) colectarea informației despre țările străine;
- d) minimalizarea efectelor fricțiunilor în relațiile internaționale, adică reducerea efectelor neînțelegerilor prin aplicarea inteligenței și tactului diplomatic;
- e) funcția de a simboliza existența societății statelor, misiunile diplomatice fiind o dovadă elocventă a existenței societății internaționale.²³

În articolul 3 al Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice au fost formulate funcțiile misiunii diplomatice:

- a) a reprezenta statul acreditant în statul acreditat;
- b) a ocroti în statul acreditat interesele statului acreditant și ale cetățenilor săi, în limitele admise de dreptul internațional;
- c) a purta tratative cu guvernul statului acreditat;
- d) a se informa prin toate mijloacele licite despre condițiile și evoluția evenimentelor din statul acreditat și a raporta cu privire la acestea guvernului statului acreditant;
- e) a promova relații de prietenie și a dezvolta relațiile economice, culturale și științifice între statul acreditant și statul acreditat.²⁴

Putem aminti și de realizarea gestionării activităților diplomatice ale unui stat. Gestionarea activităților diplomatice se concentrează în organul de stat specializat, Ministerul Afacerilor Externe. Un atare minister există, într-o formă sau alta, în fiecare stat. În orice guvern există un departament ministerial însărcinat cu managementul afacerilor externe. Conducerea MAE influențează și determină personalul diplomatic să participe activ la realizarea obiectivelor politicii externe. Prin controlul diplomatic se realizează evaluarea rezultatelor acțiunilor corpului diplomatic cu punerea în funcție a unor instrumente de control a responsabilității diplomatice. Un factor important în managementul diplomatic îl constituie instituirea în aparatul central al

---

²²Bull Hedley, *Op. cit.*, p.155.

²³*Ibidem*, pp. 160-163.

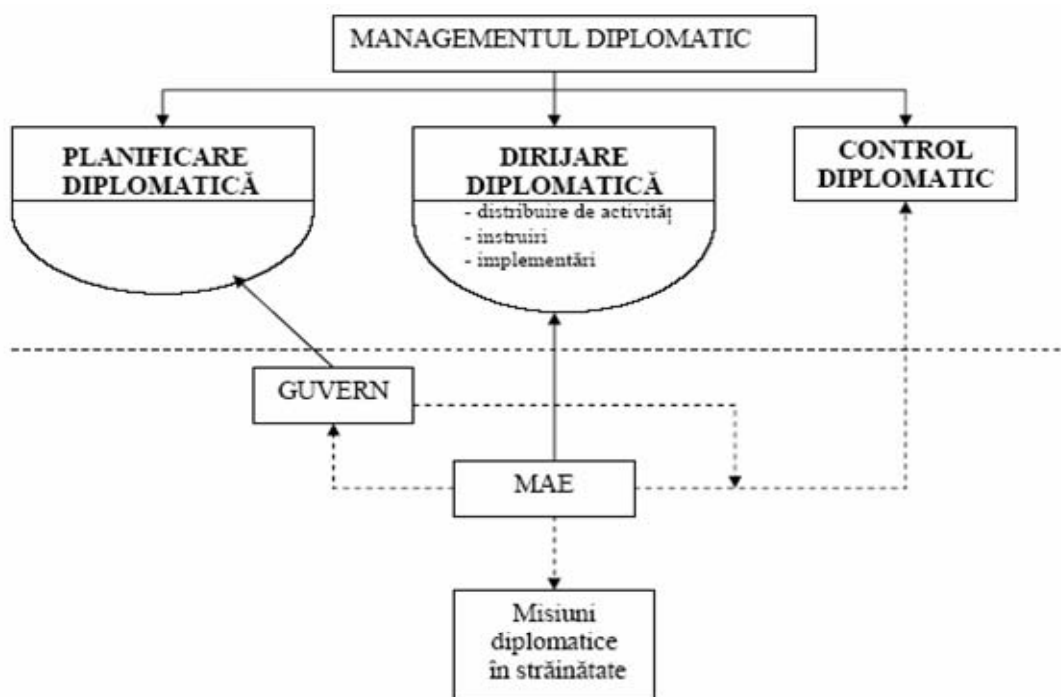
²⁴ *Convenția de la Viena cu privire la Relațiile Diplomatice din 18.04.1961*, Tratatul internațional, 1998, volumul 4, p. 37.

ministerului, precum și în misiunile diplomatice, a încrederii, respectării demnității și atitudinii loiale față de personalul diplomatic.

Activitatea diplomatică nu poate deveni conservativă, deoarece însuși mediul diplomatic este în continuă transformare și dezvoltare, perfecționarea managementului diplomatic reprezentând o necesitate permanentă. Conducerea de vârf a diplomației trebuie să susțină cu eforturi constante realizarea programelor de politică externă. Obiectivul strategic al politicii externe este formulat de către Președinte, Parlament, Guvern, MAE în conformitate cu cerințele interne și externe ale țării.

Un rol important în conducerea activității diplomatice revine tehnicii și tehnologiilor informaționale care oferă posibilitatea ca informațiile privind relațiile internaționale să fie centralizate și repartizate în rândurile personalului diplomatic.

Metodele și tehnicile de management al activității diplomatice sunt determinate și definite de către persoane cu atribuții în sfera de vârf a conducerii. Rolul lor este de a organiza și de a coordona activitatea colaboratorilor în realizarea cât mai eficientă a obiectivelor diplomatice. Se observă centralizarea deciziilor în elaborarea și promovarea politicii externe, motivată de nevoia de realism, raționamente utile care, în unele cazuri, sunt supraestimate. În anumite situații, decizia centralizată are utilitate în condițiile în care apar eventuale dileme și controverse ce însoțesc adesea practica politicii externe.

Managementul diplomatic²⁵

Deși mai pot fi adăugate și alte elemente menite să completeze structura managementului diplomatic din schema de mai sus. Conexiunile indicate scot în evidență existența procesului integrator de fenomene și caracteristici în sistemul diplomatic general. Astfel, putem conchide că managementul în diplomație este mecanismul prin care se realizează direcționarea activității corpului diplomatic în vederea atingerii obiectivelor stabilite de MAE sau de misiunile diplomatice în străinătate. În viziunea noastră, elementele de bază ale artei și științei conducerii în sfera diplomației au fost formulate mai reușit în conceptul anglo-saxon. Potrivit acestui concept, „managerul (inclusiv în domeniul diplomației) corespunde activității de a administra, a ordona, a conduce, a antrena, a dirija, a explica, a cârmui, a influența, a integra, a clasifica, a face cunoscut, a admite, a informa, a spune, a perfecționa”.²⁶

---

²⁵ Ioan Gâf-Deac, Ioan I. Gâf-Deac, *Managementul activităților diplomatice*, Editura Economică, București, 2001, p.178.

²⁶ *Ibidem*, p. 176.